

разністю мембранопротекторної дії водний та спиртовий екстракти ласкавця золотистого були на рівні ПП кверцетину та дещо поступалися ПП вітаміну Е.

Висновки. Отримані результати обґрунтовують доцільність подальшого фармакологічного вивчення екстрактів ласкавця золотистого.

ПОШУК ТЕОРЕТИЧНО ОБҐРУНТОВАНИХ ПІДХОДІВ ДО РОЗРОБКИ КОМБІНАЦІЙ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН У ПРЕПАРАТАХ ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ І КОМПЛЕКСНОГО ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ПЕЧІНКИ

Л. В. Яковлева¹, О. В. Геруш², Л. В. Гладкова¹

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна¹

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна²

lgladkova@bk.ru

З літературних даних відомо до 100 рослин з гепатопротекторною і жовчогінною дією, що застосовуються в народній і традиційній медицині. Сучасні дані (хімічний склад, види фармакологічної дії, застосування в медичній практиці) дозволяють оцінити ці рослини з погляду доцільності їхнього використання для створення комплексних фітохімічних препаратів для лікування захворювань печінки.

Одним з шляхів збільшення кількості комплексних рослинних препаратів є широке вивчення дії вже відомих фармакопейних лікарських рослин, часто використовуваних по обмеженому числі показань, хоча багато які з них можуть знайти більш широке застосування. Крім того, доцільна розробка комплексних рослинних препаратів, що містять БАР з різнобічною фармакологічною дією, для корекції порушених зв'язків між системами організму. При раціональному сполученні лікарських рослин у різних комбінаціях (зборах) розширюються їхні терапевтичні можливості. Все це вимагає більш глибокого вивчення принципів комбінування лікарської рослинної сировини у препаратах для забезпечення необхідного фармакологічного ефекту.

Метою даної роботи став пошук теоретично обґрунтованих підходів до створення алгоритму дій по розробці комбінацій з рослинної сировини у препаратах для профілактики та комплексного лікування захворювань печінки з урахуванням багатофакторного механізму їх розвитку.

Об'єктами дослідження став досвід складання зборів в науковій і народній медицині та визначення основних принципів створення комбінацій рослинної сировини для лікування захворювань печінки у вигляді готових лікарських форм.

Аналіз даних в виданнях провідних фітотерапевтів України та інших доступних джерелах про визначення спрямованості фармакологічної активності видів рослин та про якісний склад зборів для лікування захворювань печінки та можливих ускладнень з боку інших органів та систем, було зроблено висновок, що найбільш часто в прописах зустрічається 34 вида лікарської рослинної сировини. Критерієм вибору лікарської рослинної сировини служила також доступність його в Україні.

Вищевикладене стало теоретичним науково-методологічним обґрунтуванням до написання алгоритму дій по створенню зборів. До комбінацій з рослинної сировини у препаратах для профілактики та комплексного лікування захворювань печінки з урахуванням багатофакторного механізму їхнього розвитку слід включати рослини які: 1) попереджають хронізацію вірусної інфекції; 2) відновлюють та підтримують функціональну активність гепатоцитів; 3) виявляють антиоксидантну та мембраностабілізуючу дію; 4) виявляють антитоксичну дію; 5) виявляють протизапальну дію; 6) нормалізують функції імунної системи; 7) стимулюють нормальний відтік жовчі; 8) попереджають розвиток дисбактеріозу; 9) попереджають розвиток ускладнень з боку інших органів і систем; 10) загальнозміцнювального типу дії (адаптогени або полівітамінні рослини, що поліпшують функції центральної нервової системи, усувають симптоми астенії, безсоння, відновлюють працездатність).

На підставі обраного алгоритму були створені нові фітокомпозиції лікарських рослин: капсули „Гепафісан”, капсули „Фітовенол”, гранули „Полігербагастрин” та гранули „Гепатропін”.

Дані аналізу фармакологічної активності БАС рослин, що входять до складу фітокомпозицій обумовлюють можливість їх використання для лікування захворювань гепатобіліарної системи.

ПЕРСПЕКТИВНІСТЬ РОЗРОБКИ НОВИХ ГЕПАТОТРОПНИХ ПРЕПАРАТІВ НА ОСНОВІ ФІТОКОМПОЗИЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН

Л. В. Яковлева¹, О. В. Геруш², Л. В. Гладкова¹, С. В. Спіридонов¹,
І. В. Трутаєв¹

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна¹
Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна²

lgladkova@bk.ru

У лікуванні хворої людини необхідно розумне використання як медикаментозної терапії, так і фітотерапії з обов'язковим включенням лікувального харчування. Розумне поєднання фармпрепаратів з лікарськими рослинами - єдино можлива на сьогоднішній день тактика відродження фітотерапії в Україні.

Речовини рослин більш споріднені людському організму за своєю природою, вони біодоступні, випадки індивідуальної непереносимості та ускладнень дуже рідко зустрічаються.

Специфіка дії лікарських рослин визначається як різноманіттям речовин, що входять до їх складу, так і складною системою взаємозв'язку між ними і людським організмом, що проявляється впливом відразу на різні органи і системи.

Фітотерапія захворювань печінки спрямована на окремі ланки патогенезу: поліпшення метаболізму гепатоцитів, кишкового травлення та сечовидільної системи. Поряд з цим фітотерапія направлена на зняття інтоксикації, підвищення продукції й виділення жовчі, поліпшення її біохімічного складу, надання загаль-